

מסורת הש"ס

(א) מנחות לט; (ב) יב"ק סז;
שבעות כו. בסורות נד;]
(ג) 'ערי מעל"ד חסופת ד"ה
(ר"פ; ד) 'ערי מ"ש על הגליון
פסחים יא.], (ה) חס"א;
טומאות, (ו) כ' ט"ו וכו'
הרש"ל דק' ולרצא וכו' עד
מאריך הוי גליון, (ז) רש"ל

ורה אור השלם

1 וְכָל אֲשֶׁר יִפֹּל עָלָיו מִמֶּנּוּ
בְּמִתּוֹם יִטְמָא מִכָּל כְּלֵי עֵץ
אוֹ כְּנָד אוֹ עוֹר אוֹ שֶׁקֶל כָּל
כְּלֵי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִלֶּאכָה
בָּהֶם בְּמִים יִוָּבֵא וְטָמֵא עַד
הָעֶרֶב וְטָהָר: וַיִּקְרָא יְיָ לֵב
2 לֹא תִלְבָּשׁ שַׁעֲטָנוֹ צִמּוֹר
וּפְשָׁתִים יַחֲדָה:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה שכן מוטא וכו'
ולא בנגעים כדאית' בת"כ.
ומפורש קן צמתי' רפי"א
לנגעים:

מוסף רש"י

מנין לרבות צמר גמלים
כו'. דמטמאים זנגעים
(מנחות לט:). נוצה של
עצים. קרי נוצה לפי שאינו
רך כשאר צמר (שם).

רבינו חננאל

ואסיקנא הדר ביה רבה
מהיחא ואיתוקמה דאביי.
ואמר רב נחמן בר יצחק
אהא דתנא דבי רבי
ישמעאל הואיל ונאמרו
בגדים סתם ופרט לך הכתוב
באחד מהן צמר ופשתים
אף כל צמר ופשתים,

מאז בגד. דלכתיב בשרשים. או ריבויא הוא: דסניא ל"ג. דלא מתניתא
היא הריי פליג עלה אריי ואמר מיבעיא ליה לשלש על שלש הא תנא
תני בהדיא שלשה על שלשה בשאר בגדים מניין אלא דרשא דרשא
היא: גלי רחמנא נגנעים. דרבייה מן והבגד וה"ה לשרשים דמיון
דלכתיב בהן בגד כי התם מיניה יליפין
דבתיב אב: דבתיב ארץ ארץ שמי וערב
מטמא בהן דבגד כתיב זהו ולא
שמי ולא ערב: ואידך אי ס"ד.
ורבא אמר לך על כרחיך לשלשה על
שלשה בשאר בגדים אחא דאילו ג'
על ג' בצמר ופשתים בשרשים מנגעים
יליף דאי נגעים חמורי לכתוב רחמנא
האי ריבויא בשרשים ולשתוק מריבויא
דבגד נגנעים אלא לדרשא אחריית
אחא: כבעדשה. ונגעים. שעיין
כגרים: מפיק מאידך. כלומר מוצא
הוא מסבדת אידך תנא דפליג עליה
דאשכחן דמרבי שאר בגדים לטומאת
שרשים: על עוים. קרי נוה על שם
שאין גוזזין אותם אלא מורטין: רבא
אמר כי לית ליה. לתנא דרישא
בשאר בגדים שרשים ג' על ג' דילמד
קטום מהמפורש אבל שלשה על
שלשה בשרשים יתת ליה זהו דליתרבו
מאז בגד: הדר ביה רבא מההיא.
ואמר דתנא דבי רבי ישמעאל ורשב"א
אמרו דבר אחד ולא ככאי אלא
לתרוייהו בשאר בגדים* טומאת ג'
על ג' ליכא שלשה על שלשה איכא:
ואיבעית אימיה הא. שמעתא דסיפא
לאו רבא אומר אלא רבא תנא אמרה
לחוקמי תרוייהו תרי מפא דרבי
ישמעאל כהדדי ולמימר דמודה תנא
דרישא דיש טומאת שרשים בשאר
בגדים: ה"ג דרב פפא אמר אף כל
לאסויי נלאים. אף כל דתנא דרישא
דקאמר אף כל בגדים קטם אמר
ופשתים לאו לפורש בגדים קטומים
דטומאה קא אחי דבשאר טומאה
ודאי מטמא שאר בגדים דליתרבו
מאז בגד אלא לפרשי בגד האמרו
בכלאים קטם ובגד כלאים שעטני

וגו' הלקך לרצ פפא א) לא מפיק האי תנא מילתיה דהאי תנא וחק מירוקא דסיפא איהו אמרה ולא איתמר כדאמרת ליה אליבא דרבא דמפלגי בין ג' ע' ג' לשלשה על שלשה אלא הכי איתמר רב פפא אמר לא מפיק האי תנא מאידך תנא דאף כל לא תאמיני כללם דכי הוה מוקמינן ליה כרבא הוה תריך לפלוגי דכיון דאף כל לטומאת שרצים נמי אתא על כרחיך אף כל למעוטיהו משלם על שלש דכין נגעים ואו בגד לרצויי שלשה על שלשה ואף על גב דלא מטמן שאר בגדים נגעים דהא נתמעטו בחרי מיעוטי איתרבו בשרצים אבל לרצ פפא לא מציגי לן לפלוגי דכיון דאתרבו שאר בגדים לשרצים איתרבו לכל תורת אמר ופשמין בין לשלש בין לשלשה: **בהדיא כסיני צא.** אמר ופשמין לא תלבש שטמן וגו': לא תאמיני

חמור שכן מטמא צמשהו סבר ליה כרבי נתן דאמר כחיתמת פי האר
קאמר וצ חמור משרץ שכן טומאה יולאה עליו מגופו ואי כעדשה ה
צבעדשה ומיהו אי לא משמעתיה מסבירא אינו לההשות דאיבא

[illegible]

קדרר ביה רבא מההיא. ומשום שלא יתלוק ההוא תנא דבי רבי יש
כל לאמרי שרשים וא"ת צריש יבמות (דף ד: וס) היכי פריך הש
ליה דלית ליה הא רבא אית ליה דאף כל קאי שרשים דאי לאו אף כל
כל אמר ופשמים אנטריק לא רבנות שלשה על שלשה שצאר בגדים אבל
יתקן דלמך אף כל לאמרי צינתי' דהשתא צינתי' ליה ליה דרעא כל
מימא לר"י בצריש יבמות (גס ז: ס) משמע דלמנא דבי רבי יש

במה מדליקין פרק שני שבת

נפקא ליה מאו בגד דתניא בגד ב'ו'. פירש בקונטרס דלל
גרסין דתניא דאי ברייתא היא היכי פליג אבויי ואלו
פירכא היא דהא אבויי מודה דלו אתא לרבות שאר בגדים לאידך תנא
דבי רבי ישמעאל^א כדאמר אבויי גופיה בסמוך והיינו ההיא ברייתא
גופיה דלקמן^ב אלא שקיערה רבא^ג והא
דקאמר לנאביי האי או מאי עבד
ליה היינו אליבא דרשבאי והיך תנא
דבי רבי ישמעאל^א אלב לאידך תנא
דבי ר' ישמעאל אתא או לרבות שאר
בגדים אפי' לשלש על שלש כדפריש'
לעיל^ד ולרבא דאמר לאידך תנא דבי
רבי ישמעאל לא מרבה שאר בגדים
אלא לשלשה על שלשה לא מפיק האי
תנא דבי רבי ישמעאל מאידך והי'^ה
דהוה מצי למיבעיא הכא ורבא האי
או להך תנא דבי ר' ישמעאל מאי
עבד ליה דלא פליגי אבויי ורבא אלב
אליבא דרשבאי וכמו שקורס אבויי כן
זריך למרשד רבא אליבא תנא דבי
ר' ישמעאל דהכא:

תלמוד לומר או בגד. תימה
 דלקמן בפרק כמה אשה
 יוצאה (דף סג:) דרשין מאן בגד דאריג
 כל שהוא טמא וכי תימא שקולים הם
 ויבואו שניהם מ"מ כי פריך ואב"י האי
 או בגד מאי עבדי ליה לימא דליטטרך
 לאריג כל שהוא ואפי' אינם נמחקים
 ספרים דכתיב בהן או בגד ויגירו
 דליף מאן בנגד פשטים דכתיב גבי
 נגעים הניחא לרצא דליף שרצים
 מנגעים על ידי דגלי רחמנא וה"ה
 לענין אריג כל שהוא אלא לאב"י מאי
 איכא למימר: **מזה דנגעים שכן**
שתי וערב במבא בהן. אלא בשדרים
 לא כדאמר בפרק כמה אשה (לנקמן
 סד.) יכול שאני מרצה את החבלים
 ואת המשיחות ת"ל שק מה שק טווי
 ואריג אף כל טווי ואריג: **אי ס"ד**
נגעים חמירי. האי ודאי דנגעים
 חמירי? אלא מפני הר"ס דה"ק אי ס"ד
 כדקאמר דאי בגד דרובו ג' על ג'
 בצמר ופשטים דלא נגעים חמירי:

ישכן מטמא בבעדשה. ורצא אע"א דפירכא גמורה היא לא חשיב ליה דלח הוא אלא גילוי מילתא בעלמא דגלי רחמנא בנגעים דג' על ג' קרי בגד צמר ופסעים והוא הדין בשרצים והקסה ה"ר יעקב מקורביי"ל הקדוש וינמא ק"ו¹ [הכין] מה שמי וערב דטהור בשרצים טמא בנגעים ג' על ג' שטמא בשרצים אינו דין שטמא בנגעים² ויש לוומר דכלים ויוביא שטמא בשרצים ולא בנגעים אף אי איתא ג' על ג' ומה תימא מה לכלים שכן אין מטמאין דלין ועשין אהל האל במחזור דג' על ג' נמי אין נעשה אהל כיון דלית ביה פומח טפח אי נמי שק יוביא אי נמי בגד צבוע ובגד נכרי ויוביא שטמא בשרצים³ ולא בנגעים כדאמר בת"כ ואת"ה דהכא משמע דעדשה היא פחות מבגדים ותימא לר"י בפסחים דריש אלו דברים (ד' סז:) קאמר מזורע חמור מצעל קרי שכן טעון פריעה ופרימה אדרבה בעל קרי שטמא דחתימת פה האמה לא היא פחות מבגדים והתם לשל מיינה פחות מבגדים ומחתימת פה היאם לייפוך (כ' פסח) לשרק עלן מטמא יומר דעדשה היא עבה כדמרדל לה רחצה טפי מגרים:

וְהָיָה כִּי יִרְבִּי וְיִזְלַח דָּמָה הוּא שֶׁל כְּבָשִׁים אֲחֵל שֶׁל גְּמִלִים לֹא
 שֶׁ לָהֶם שֶׁס לווּ אִינְטֶרְךְ רִיבִי כְּדָמָר בְּאֵלּוּ טִרְפוֹת (פְּסִלִין דף סב):
 י לְנוֹחַ שֶׁל עוֹיִם הֵא כְּמִי שֶׁק בְּהִידֵא בְּקָרָא וְשָׂק הוּא מַדְבַּר הֵא
 הוּא מִן הַשְּׁעָרִים^ט שֶׁל עוֹיִם וְהֵיכָא מִיקָרִי שַׁעַר וְלֹא נוֹחַ^י וּמִן הַדֶּק
 נִחַת הַמַּרְגּוּלִין קָרִי לִיה נוֹחַ וְאוֹרִי^ז דָּקן מִשְׁמַע בְּפִרְק רֵאשִׁית הַגֹּז
 יוֹר קָרָא רֵאשִׁית גֹּז אֲכָלְךָ וְאִחִיא גִיזָה מִגֹּז כְּבָשִׁי יִתְחַמֵּם
 יִשֵּׁא אֲמֵר קָרָא תַּחַן לוֹ וְלֹא לַשְּׁקוֹר^י וּפְרִיךְ נוֹחַ שֶׁל עוֹיִם לִיחִיבִי
 יֵאֵס כְּלָל שֶׁק^י:

ועל אהרן הדור ציה מההיא דלעיל ולא מחד דהכא ואית ליה לרבא אף
 והא תנא דבי רבי ישמעאל לית ליה דרבא ההיא דהכא מין כנף מנא
 הוא דמייירי גבי שרשים בכל בגדים וכו' על ג' אבל השתא דאמר אף
 של על שלם בשאר בגדים לא^ט וי"ל דהתם קאמר אליבא דרב נחמן בר
 הו מחייב שאר מינים צלזית: **מלא** **הא** **דרב** **פפא** **בדורות** **היא**.
 ועל אף כל לאתויי כלאים כי היכי דליהוי אמר ופשמם מופנה
 למדרש

כז.

עין משפט
נר מצוה

עא א מ״י פכ״ז מהל' כלים
הל' א ופכ״ג הלכה ב:
עב ב מ״י פ״א מהל' כלים
הלכה יא:

עג ג מיי פ"י מהלכות
כלאים הלכה א סמג
לאוין רפג טוש"ע י"ד סימן
רנח סעיף א:

תום' ישנים

(א) ויק"ק דהא רב פפא
אמרה משמע ממש מילתא
דרבא דאמר כי לית ליה
ג' על ג' ונראה דלרב
פפא נמי לא מרבינן שאר
בגדים אלא דוקא שלשה על
שלשה והא דקאמר לנאטוי
כלאים נחא ליה למינקט
כלאים דמילתא דפסיקא
דאמר ופשמין דוקא:

(ב) וי"ל דבשילוח מחמת
נפקא לן טמא שרץ מוכל
טמא לגופו ולהביא ליכא
למיפך מה לשך שכן
טמא בצעדסה דליכא
למימר טמא מת ויכח אכל
זמר ופסחים אחאי לא ינא
הכי טמא מת ויכח דילפינן
משרצים מג"ש דנגד ועור
ומיור איכא למיפך מה
לכד השוה שכן שן טמא
שן ושאר יריות:

מוסף תוספות

[illegible]